

Predikan på första söndagen i fastan

Djursholms kapell, söndagen den 26 februari 2023

Texter: Första Moseboken, kapitel 3, vers 1-13, Hebreerbrevet, kapitel 5, vers 7-10 och Markusevangeliet, kapitel 1, vers 12-13

Fem minuter och femton sekunder. Därefter åtta gånger tjugo sekunder med tio sekunder mellan. På det följer tio, tjugo, trettio och om jag orkar ända upp till sextio. Klockan är sju på morgonen. Jag är på gymmet. Min PT, min personliga tränare, har förberett ett grymt morgonpass. Vi ska dra upp pulsen till nästan max och sen behålla den känslan genom alla de övningar som väntar. Först uppvärmningen. Stakmaskin. Fem minuter och femton sekunder. Jag vet inte varför, men jag gillar att lägga till femton sekunder på de där fem minuterna. Sen roddmaskin. Tabata. Tabataträning är en form av konditionsträning baserad på väldigt korta högintensiva intervaller. Så nu ska jag dra roddmaskinen i tjugo sekunder, vilka i tio och sen tjugo sekunder igen, totalt åtta intervaller. Min Pt:s mobiltelefon anger tiden, rött för att dra och grönt för att vila. Med andan i halsen går vi sedan direkt över på stepbräda, stående armhävningar, kettlebell som är ett slags kanonkulor med handtag på och till sist hopprep. I bästa fall sextio hopp med hopprevet rakt in i kaklet. En kort vila och sen kör vi övningarna igen gånger tre. Efteråt är jag genomsvett. Jag har svårt att få upp schampot i håret när jag duschar efteråt för det värker i armarna. Träningsvärken kommer smygande framåt kvällen och sitter i under flera dagar.

Mina kära vänner. När man tränar är det väldigt noga med tiden. Att hålla ut med träningen fast hjärnan säger åt en att sluta, musklerna är stumma och luften i lungorna tagit slut. Det var noga med tiden när Jesus frestades i öknen också. Fyrtio dagar.

Dagens evangelium är kort och kärnfullt. Men det är mättat med innehåll som ger rika associationer till Guds handlande med oss människor. Fyrtio år, fyrtio dagar och fyrtio nätter. Hör bara här.

Fyrtio år varade Israels ökenvandring. Fyrtio dagar varade regnet vid syndafloden. Fyrtio dagar var Mose på Sinai när han tog emot lagens två tavlor. Fyrtio dagar spanade de spejare som Josua sände ut inne i landet Kanaan innan israeliterna intog staden Jeriko. Fyrtio dagar utmanade jätten Goliat Israel innan den unge David fick nog och fällde honom med sin slunga. Fyrtio dagar och fyrtio nätter flydde profeten Elia genom öknen till berget Horeb. Och utanför våra biblars berättelser säger oss traditionen att Noa bad och fastade i fyrtio dagar innan han planerade vinet på marken. Fyrtio år, fyrtio dagar och fyrtio nätter. Det är som en tabata. Det är en viss rytm och en precis tid. Inte ökenvandring i det oändliga. Fyrtio år. Inte ett evighetsregn som syndaflod. Fyrtio dagar. Inte spaning bakom fiendens linjer tills spejarna upptäcktes och brändes. Fyrtio dagar. Goliat tilläts inte utmana så länge han hade lust. Fyrtio dagar. Profeten Elia tog exakt tid på sig för att komma till berget Horeb. Fyrtio dagar. Och Noa behövde inte vänta på perfekt väder för att plantera sina vinstockar. Fyrtio dagar. Sen skulle vinet i marken.

De som följde Jesus kunde alla de här berättelserna som jag nu nämnt. De var kvällssagor för barnen, äventyrsböckerna för de unga och gåtor att grubbla länge på för de äldre och lärde.

De bibliska berättelserna levde bland det judiska folket. Och de som följde Jesus placerade Jesus i den tradition som de ständigt hört berättas om och som de själva berättade vidare. Jesus är Messias, Kristus. Den som skall komma. Den som fäderna berättar om. Jesus är Messias, Kristus. Därför frestas Jesus i fyrtio dagar innan han träder fram för världen som Guds son. Fyrtio dagars förberedelse, fyrtio dagars prov, fyrtio dagars konfrontation med Satan, den onde, vilddjuret från urtiden, all onskas upphov och orsak.

Denna förberedelsetid om fyrtio dagar kan ändå synas kort. Om vi jämför med långa utbildningar, hur erfarenheter tar år att skaffa och hur lång tid vi behöver för att hålla i gång våra kroppar. Det Jesus ska ge sig i kast med är inte något litet problem så där vid sidan om. Det Jesus ska ge sig i kast med handlar om människans oförmåga att göra gott. Det är själva onskans upphov och orsak som Jesus ska ge sig i kast med. Och konfrontationen kommer att bli våldsam.

Första Moseboken berättar en myt som förstås inte är historiskt sann. Men den förklarar hur onskan så att säga började. Det är en gåtfull berättelse om två människor, Adam och Eva, om en trädgård, om en orm och om fikonlöv. De hörde Herren Gud vandra i trädgården i den svala kvällsvinden. Dialogen som följer lämnar dock de där lite löjligt dinglande fikonlöven och ger en gastkramande förklaring till människans elände. För när Gud frågar Adam vad som hänt kommer svaret blixtnabbt. Det var hon! "Kvinnan som du har ställt vid min sida, hon gav mig av trädet, och jag åt". Och när samma fråga ställs till kvinnan kommer hennes svar lika blixtnabbt. "Ormen lurade mig". Ingen är alltså skyldig. Båda skyller från sig. Det är själva ursynden. Vi skyller från oss. Vi tar inte ansvar. Vi inser inte konsekvenserna av våra handlingar.

Bibeln berättar för oss om ett väldigt drama. Himmel och jord. Gud och människa. Ondska och synd. Upprättelse och försoning. Död och liv. Synden har kosmiska dimensioner. Synd handlar inte om vardagliga tillkortakommanden, brist på ork eller att vi går bort oss i livets mångahanda. Bibeln berättar om ett väldigt drama som har kosmiska dimensioner.

För ett år sedan inledde Ryssland invasionen av den självständiga staten Ukraina. Det ukrainska folkets lidande är bottenlöst. Vi har sett onskan krypa allt närmare. Jordbävningen i Syrien och Turkiet skördade dödsoffer i ett antal som är omöjligt att förstå. Många från de drabbade områdena har släkt i Sverige. Jordbävningar är naturkatastrofer omöjliga att undvika. Men korruption och girighet har gjort katastrofen värre än den borde blivit. Vi är tillbaka vid ursynden. Människor tar inte ansvar. Vi skyller från oss. Det Jesus ska ge sig i kast med är inte något litet problem så där vid sidan om. Det Jesus ska ge sig i kast med handlar om människans oförmåga att göra gott.

Hebreerbrevet som vi läste från berättar om översteprästen Melkisedek. Han var kung en gång för länge sedan när Abraham passerar den plats som senare blir Jerusalem, Salem. Melkisedek kom ut med bröd och vin för att välsigna Abraham. Denne Melkisedek kom att bli som en dröm om en god kung som kunde betvinga onskan, välsigna folken och dela bröd och vin med alla som behöver. Denna dröm får för oss kristna sin fullbordan i Herren Jesus Kristus, Messias, Guds son. Vi tror att denne Jesus slagit ner onskan och besegrat den ursynd som är all onskas upphov och orsak. Det är inte alltid lätt att tro när världen ser ut som den gör. Men Jesus höll ut under sina fyrtio dagar i öknen. Så får också vi stå ut med denna världs lidande

till dess vi får se Guds riks bryta in i hela sin fullhet. Jag tänker mig att det är som vid ett tidigt träningspass på gymmet. Fem minuter och femton sekunder. Därefter åtta gånger tjugo sekunder med tio sekunder mellan. På det följer tio, tjugo, trettio och om jag måste ända upp till sextio. Det kommer att gå. Som min PT brukar säga till mig när jag flåsar som värst.

- Det sitter bara i skallen. Tro så går det.